

Nr 395.

Av herr **Lithander**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 230, angående lönereglering för lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor och högre folkskolor.

Då läroverkslärarna vid löneregleringen den 1 januari 1938 övergingo från ett lönesystem med förskottslön till efterskottslön, tillerkändes de en extra övergångslön vid årsskiftet för att ej få vidkännas ett oberäknat avbrott i löneförmånernas utbetalande. Samma förmån föreslås beträffande lärarna vid kommunala skolor, då lönereglering för dem beräknas träda i kraft den 1 januari 1939 (Kungl. prop. 230, sid. 72).

Under det år, som förflutit mellan de båda löneregleringarnas ikraftträdande, ha ett fåtal ordinarie kommunala mellanskolelärare utnämnts till ordinarie läroverkslärare. De komma sålunda från ett system med förskottslöner till ett system med efterskottslöner och bli vid ett månadsskifte helt utan lön. En dylik lönesituation kan endast inträffa under kalenderåret 1938 och beror på att läroverk och mellanskolor ej fingo sin lönereglering samtidigt. Alla, som före eller efter nämnda år befordras från mellanskola till läroverk, drabbas ej av nämnda löneavbrott.

Framställning har också gjorts till Kungl. Maj:t att låta mellanskolelärare i en dylik situation komma i åtnjutande av övergångslön likaväl som alla övriga läroverks- och mellanskolelärare. Frågan beröres i propositionen, sid. 73, där såväl skolöverstyrelsen som departementschefen betyga de billighets-skäl, som tala för bifall till nämnda framställning. Likväl anser sig Kungl. Maj:t ej kunna framlägga förslag om dylik övergångslön.

Det förefaller, som om Kungl. Maj:ts tvekan på denna punkt stöder sig på två skäl. Det ena är av principiell innebörd: Statens skyldighet mot i tjänst varande lärare kan och bör ej utsträckas till nytillträdande; en ny lärare på en ny tjänst får finna sig i gällande bestämmelser. Häremot kan invändas, att det här ej är fråga om lärare, som så att säga komma utifrån, som nu börja sin ordinarie tjänstgöring, utan befinna sig *inom* den stora kår (läroverks- och mellanskolelärare), som erhållit (resp. erhåller) övergångslön. Det är samma stat, samma kår, och inte borde *tidpunkten* för befordran vara dem till nackdel. Det andra skälet är betingat av omständigheterna. Det är »lärares ensak, att han söker transport» (enligt propositionen). Härtill må upplysas följande: De adjunktstjänster, det närmast gäller, söktes redan förra sommaren, då berörda sökande inget visste om detta löneavbrott och i varje fall kunde antaga att utnämning rimligen borde skett före 1 januari 1938, då de följaktligen erhållit övergångslön. De ha sålunda knappast kunnat göra

något åt, att de blivit utnämnda i själva »skarven» mellan berörda lönereregleringar; in i det sista har det för övrigt varit ovisst, om denna mellantid skulle räcka ett halvår eller ett år.

Under hänvisning till ovan anförda skäl får jag hemställa, att riksdagen ville besluta

att låta ordinarie ämneslärare vid kommunal mellanskola, som under år 1938 och innan lönereregleringen för de kommunala mellanskolorna trätt i kraft erhålla ordinarie anställning vid allmänt läroverk, komma i åtnjutande av övergångslön och sålunda i likhet med läroverkens lärare ej behöva vidkännas avbrott i löneförmånernas utbetalande på grund av övergång från lönesystem med forskottsutbetalning till lönesystem med efterskottsutbetalning.

Stockholm den 19 mars 1938.

Edvard Lithander.
